

3
СТОП.
30 років
самотності...

4
СТОП.
Учена-філософка
Ірина Остапець

8
СТОП.
Attention!
Лонгвід...

Змокнути із Шевченком, мити парти, грати в пляжний волейбол...

Що тільки не робили викладачі УжНУ в **ПершOVERесень!?**

Фото з архіву факультету математики та цифрових технологій

У дитинстві ледь щось бачиш із-за великого букета квітів, який чимдуж хочеться урочисто вручити першій учительці; у старших класах чекаєш завершення лінійки, бо кортить поспілкуватися з однолітками; студентом губишся в групах, аудиторіях, лабіринтах розкладів занять. Усе це трапляється в день, коли акційний сертифікат літнього тепла отримує осінь. «Погляд» розвідував, які ПершOVERесні найдужче запам'яталися нинішнім викладачам альма-матер.

Павло Мулеса, доцент кафедри кібернетики і прикладної математики, учився в УжНУ в 2000–2005 рр. Каже, тоді масштабних святкувань, як нині, не було. Зате пригадає літню практику за тиждень—два до 1 Вересня. «Ми ли парти, вікна... готували собі аудиторії для навчання. Сьогодні це чомусь вважається неприпустимим, а тоді мотивувало цінувати чужу працю: якщо ти відчував бодай трійку парт від різних надписів, то добре подумаєш перед тим, як наважитися власноруч на них «творити», а радше взагалі заборониш собі такий вид «художньої діяльності», — розповідає педагог. Він, до слова, робить незабутнім ПершOVERесень для студентів, котрі ось-ось стали новою частиною **факультету математики та цифрових технологій**, — улаштовує екскурсію Ужгородом. Немісцеві дізнаються про основні локації, щоб орієнтуватися бодай у тутешніх назвах деяких маршрутних зупинок. Залюбки долучаються й старшокурсники, аби позайомитися з «новачками» та поділитися досвідом. «Десь

усередині мандрівки нас традиційно приймає в гості туристична візитівка, архітектурна родзинка Ужгорода — кафедральний собор, товстелезні стіни якого дають можливість трохи охолонути вже виснаженим учасникам і набратися сил для продовження шляху. Отець Ярослав Данко завжди з радістю зустрічає молодь, розповідає цікаві історичні факти про розвиток християнської віри на Закарпатті й запрошує молодь до подальшої участі в духовному житті міста», — мовить П.Мулеса.

Найяскравіший спогад із **факультету здоров'я та фізичного виховання** — змагання з пляжного волейболу серед дівчат, яке у виші організували 7–8 років тому, пригадала старший викладач кафедри фізвиховання Ірина Суценко.

А Яким Якимович, асистент кафедри конституційного права та порівняльного правознавства **юридичного факультету**, розповів про своє 1 Вересня: «Доручили віднести квіти до пам'ятника Тарасові Шевченку. Тоді падав сильний дощ (як часто буває в цей день). Ми зі ще однією дівчиною у вишиванках надто швидко бігли від машини до пам'ятника... Це вже було «урочисто».

Три незвичні ПершOVERесні згадала кандидат наук із соціальних комунікацій кафедри журналістики **філологічного факультету** Наталія Толочко. Зокрема, перший день в УжНУ. Розпочала службою в церкві (традиційний захід в Ужгороді для різних конфесій), продовжила урочистостями у виші, знайомством з однокурсни-

ками в аудиторії № 404. Переповнювали хвилювання, усе видавалося незвичним. «Єдине 1 Вересня, яке пропустила, — коли стала магістранткою. У той час працювала в медіа все літо, дуже хотіла відпочити. Знайома працівниця турагентства розповіла про вигідний 10-денний тур до Греції. Так провела за кордоном кінець серпня й перший тиждень навчального року. Потім було непросто наздоганяти пропущене в університеті, трохи мучила совість, але про поїздку загалом не шкодую. Ще один особливий ПершOVERесень — коли мені доручили академнаставництво групою журналістів. Пам'ятаю здивовані й зацікавлені обличчя студентів. Дуже трепетно прощатися з багатьма після закінчення бакалаврату, а радісно від того, що всі вони фахово вирости в альма-матер», — поділилася Н.Толочко.

Найнезвичнішим свято було в 2020 р., нагадав асистент кафедри терапії та сімейної медицини **факультету післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки** Тарас Гряділь, «оскільки ніколи до того педагогів від навчального контингенту не розділяла відстань ізоляції через коронавірусну пандемію. Хоч ми адаптувалися, та, звісно, майбутнього лікаря повноцінно навчити в таких умовах важко. Але завдяки великому клінічному багажеві та широкій базі клінічних випадків нам удалося ефективно попрацювати. Усе ж найважливішим, гадаю, є розуміння повноцінної допомоги пацієнтам, а цієї мети можна досягти тільки завдяки щоденному навчанню та триманню руки

на пульсі останніх медичних новин».

Заступник декана **медичного факультету № 2** Мирослав Гончарук-Хомин у передвесільній метушні знайшов час, аби з потяга написати нашому часопису про два найвагоміші в його житті ПершOVERесні з десятирічної різницею. Цитую: «Перше — день початку навчання в УжНУ: почуття відповідальності за своє майбутнє, повна зміна оточення й... неочікувана культурна безпорадність, бо, приїхавши із Житомирщини, я майже не розумів закарпатського говору, яким послуговувалися більшість однокурсників. Відкрив для себе ніби ще одну Україну, невід'ємну, найзахіднішу, автентичну, яку продовжую вивчати й досі, перетинаючи культурний «муст» десь під Хустом. А друге 1 Вересня — через 10 років, коли вже зустрічав нових студентів на стоматологічному факультеті, обіймаючи тоді посаду заступника декана. І то було почуття відповідальності за чийсь майбутнє: як академнаставника, викладача чи екзаменатора, і в цій відповідальності ти ретроспективно згадуєш себе студентом. Себто час завжди рухається циклічно, змінюючи ролі, але залишаючи нам емоції: такі ж щирі, прості й символічні, як і дати, із якими вони пов'язані».

Гадаю, варто завершувати шпальту, бо далі в цьому випуску «Погляду» ще багато читива (про 1 Вересня, зокрема, — на стор. 5), яке, сподіваємося, поповнить і ваші коші емоцій осінніми фруктами й овочами найпрекрасніших відчуттів!
Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

ВІТАЄМО!

Із Днем Державного Прапора України,
30-річчям Незалежності та ПершOVERЕСНЕМ!

Вітаю зі знаменними датами, які, без сумніву, важливі для кожного українця. Рухаємось освітньою стежиною, допомагаємо молоді стати не лише фахівцями, а й свідомими громадянами. Натхнення нам усім на новий навчальний рік, добробуту, витривалості, та, звісно, бережимо одне одного й залишаймося здоровими!

Володимир СМОЛАНКА,
ректор УжНУ, професор.

Одним абзацом

Звання. Ректорів УжНУ Володимирів Смолянці Ужгородська міська рада присвоїла звання «Почесний громадянин міста Ужгород». Нагородою удостоюють за вагомі заслуги в різних напрямках діяльності (у науковій, культурно-освітній, господарській, медичній); відзнаку надають тим, хто має авторитет та повагу в містян; активно допомагає підвищити міжнародний статус Ужгорода. Звання присвоює сесія Ужгородської міської ради громадянам України й інших держав.

Проект. Альма-матер долучилася до ініціативи збереження гастрономічної спадщини регіонів держави. Проект національної співпраці «Віртуальний музей гастрономічної спадщини «Вітрина Закарпаття» презентували в Ужгородському скансені. Ініціативу подала громадська організація «ІМА-ГО культури», а Український культурний фонд підтримав її. Мета — розбудова міжрегіонального партнерства з питань захисту гастрономічної спадщини Закарпатської та Одеської областей. Крім УжНУ, партнерами стали: КЗ «Обласний організаційно-методичний центр культури» Закарпатської облради й громадська спіл-

ка «Дорога вина та смаку Української Бессарабії», Одеська академія харчових технологій, Київський національний університет ім. Т. Шевченка.

Обладнання. Реалізовуючи проект «Розширення діючої «Системи космічного захисту від надзвичайних ситуацій» у напрямку моніторингу небезпечних природних та техногенних геопроцесів на транскордонній території Угорщини, Словаччини, Румунії та України (GeoSES) у житті, представники польської компанії організували навчання для студентів інженерно-технічного факультету щодо роботи з комплексною системою створення 3D-реальності: безпілотний літальний апарат, програмне забезпечення, камера. Майстер-клас провели Гжегож Собіна та Лукаш Пецик (представники компанії «ТPI»). Команда проекту від УжНУ — професор Наталія Каблук, доценти Олександр Рейтій та Ярослав Ваш. Також долучилися доцент Микола Хархаліс разом зі студентами. Проект фінансує ЄС, а реалізується в межах Спільної операційної програми Угорщина—Словаччина—Румунія—Україна 2014-2020.

Тетяна ЛЕСЮК,
«Погляд».

Кубок ректора УжНУ з бильярду
став загальноукраїнським
І командна перемога —
за командою альма-матер!

На фото: у грі Тетяна Ганич, аспірантка кафедри біохімії та фармакології УжНУ

І з локального — до всеукраїнського. В обласному центрі Закарпаття влаштували традиційний Кубок ректора Ужгородського національного університету з бильярду серед науково-педагогічних працівників. Раніше в змаганнях брали участь тільки представники вишу. Тепер же статус турніру підвищили до всеукраїнського.

За першість у вільній піраміді змагалися 27 осіб. Вони представляли 12 вищих навчальних закладів із 6 міст України. Зокрема, честь УжНУ захищали 8 учасників. Командний залік визначали за трьома кращими показниками. Завдання прос-

те: потрібно будь-якою кулею вибити першим за суперника 8 інших куль.

Крім того, бильяристи брали участь ще в особистому заліку в змаганнях «Білія». У них переможець визначався за сумою трьох спроб до першого промаху.

За результатами баталій, у змаганнях переміг Максим Тютюн із Борисполя. Друге й третє місця Юрія Левчака та Сергія Короля забезпечили Ужгородському національному університетові командну перемогу. А Іван Ариванюк із Луцька виграв «Білію».

Володимир ТАРАСЮК,
«Погляд».

Спілкуватися з фахівцями
та куштувати... равликів

Екскурсійні відтинки практики ужнівців

Літо — не тільки час відпочинку, а й практики, необхідної за перших кроків професійного становлення молодих фахівців. Можна неодноразово повторювати теорію, та тільки побачивши середовище зсередини, збагнути тонкощі роботи. Тож в альма-матер приділяють значну увагу розвитку відповідних навичок здобувачів фаху.

По-особливого цікаво першкурсникам, а після дистанційного навчання — і поготів. Студенти-міжнародники ознайомилися з роботою ужнівського відділу міжнародних зв'язків. Його керівниця Оксана Свеженцева розповіла про співпрацю із закордонням та про розвиток академічної мобільності. Другою зупинкою практичної подорожі став Археологічний музей УжНУ. Лекторка-екскурсоводка Марія Жиленко показала історико-культурні цінності Закарпаття. А їх тут чимало: до тисячі артефактів різних епох і народів. Згадати є ще!

Самим же опанувати мистецтво проведення екскурсій — одне із завдань практики для другоккурсників природничо-гуманітарного фахового коледжу альма-матер. Навички здобували на базі Закарпатського обласного краєзнавчого музею ім. Т.Легоцького. Про історію становлення установи, її роль та місце в розвитку історичної думки, науки, туризму довідалися від ученого секретаря Андрія Ронай. Із провідним науковим співробітником відділу науково-освітньої роботи музею Вікторією Горінецькою молоді закріпили знання про особливості й методику проведення екскур-

сій, застосувала критерії їх оцінювання, склала стислий опис.

Насиченою виявилася програма для другоккурсників-юристів коледжу. Разом із викладачем Євгеном Лейбою завітали до Ужгородської міської ради, де студентів привітав очільник Богдан Андрій. У сесійній залі майбутні правники зустрілися з начальниками різних управлінь: Ігорем Фартушком, Олесею Шевчук, Оленою Макарою, Артемом Леньком, Павлом Логвиновим. Держслужбовці, зокрема, розповіли про механізми місцевої ініціативи, петицій, інформаційних запитів та висвітлили чимало робочих питань.

Друга зупинка навчально-ознайомчої практики — Закарпатський апеляційний суд. Керівник Василь Гецько окреслив діяльність апарату суду, а заступниця голови Олена Кожух повідомила про організацію роботи установи, процес розгляду справ в апеляційній інстанції. Також обговорили статистику розгляду справ і резонансні випадки. Крім того, коледжівці побачили зали судових засідань, приміщення інформаційного центру, тимчасового тримання осіб. Хтозна, можливо, для когось установка колись стане місцем роботи.

Ознайомилися й із діяльністю Управління єврорегіональної співпраці Закарпатської обласної державної адміністрації. Спілкувалися з керівником підрозділу Олександром Білаком і його заступником Дмитром Мірошніковим. Говорили про виконавчу гілку влади, децентралізацію, міжнародну співпрацю

й інвестиції, права та обов'язки. Юним правникам навіть запропонували роботу асистентів працівників ОДА.

Фінальна точка — екозустріч із представниками Оноківської громади в Невицькому замку. Голова громади Марія Коваль-Мазюта та її заступниця Рената Манайло-Приходько окреслили організацію роботи, грантову, інвестиційну діяльність громади, систему сплати податків тощо. На практиці майбутні правники переконалися: поле для їхнього професійного зростання — велике.

Своєю чергою, здобувачі фаху при кафедрі фізичної географії та раціонального природокористування географічного факультету УжНУ мали соціально-економіко-географічну практику.

Розпочали з вивчення Ужгорода, а потім вирушили до Мукачева, де дізналися, зокрема, про самоврядування міста й історичний розвиток. Незабутнім став візит до відомого винзаводу «Шато Чизай», що на Березівщині. А на Хустщині, у Нижньому Селищі, куштували... равликів на фермі, співвласниками якої є випускники географічного факультету УжНУ. А ще — побували на буйволійній екофермі «Райський куточок» у Горінчові. Насамкінець відвідали Ужгородську швейну фабрику, де директорка Мирослава Каламуняк ознайомила з виробництвом та поділилася секретами успіху.

Що ж, із новими силами, із новими знаннями до успішного навчального року готові!

Ольга БРАЙЛЯН,
магістр журналістики.

Світлій пам'яті доцента Володимира Галаса

Колектив Ужгородського національного університету з глибоким сумом повідомляє про смерть 63-річного кандидата історичних наук, доцента, завідувача кафедри теорії та історії держави і права юридичного факультету В.Галаса, яка настала 25 липня.

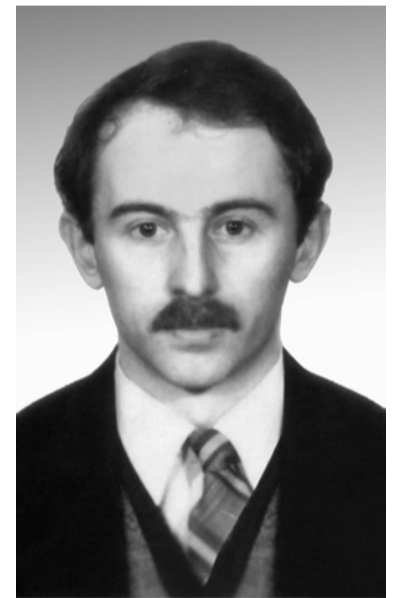
Володимир Іванович народився 13 липня 1958 року в селі Крайня Мартинка Іршавського району Закарпатської області в сім'ї службовців. Закінчив історичний (1980) і юридичний (1998) факультети та аспірантуру на кафедрі наукового комунізму (тепер — кафедра політології та державного управління) (1986). У грудні 1986-ого захистив кандидатську дисертацію «Керівництво КПЧ Соціалістичною спілкою молоді по ідейно-політичному вихованню підростаючого покоління (1971—1981)» (науковий керівник — професор В.Худаніч). Через десять років було присуджено вчене звання доцента.

Трудову діяльність В.Галас розпочав у 1980 році після закінчення вишу на посаді вчителя історії Іршавської середньої школи № 1. Згодом працював завідувачем кабінету історії КПРС УжДУ. Після навчання в аспірантурі був асистентом (1987—1991) та доцентом (1991) кафедри політичної історії. У 1991—1993 роках — до-

цент кафедри історії України. Із вересня 1993 р. — доцент, а з 2019-ого — завідувач кафедри теорії та історії держави і права.

Досліджував окремі аспекти новітньої історії Чехословаччини та Закарпаття (діяльність Соціалістичної спілки молоді ЧССР, ефективність комплексної програми виховання молоді, зростання її суспільно-політичної й трудової активності, прорахунки в роботі з молоддю; національну самоідентифікацію слов'янського населення закарпатського регіону тощо). Був автором 30 наукових публікацій, зокрема й видання (у співавторстві з Іваном Попом) «Закарпаття у контексті європейської політичної історії XX століття: (історіософські роздуми)» (Ужгород, 1995).

Любив педагогічну працю. Студентам викладав нормативні курси: «Політична історія XX ст.», «Історія України», «Історія вчень про державу і право», «Філософія права», «Історія філософії права» та інші. Досконало знав фактичний матеріал дисциплін, методику їх вивчення, вікову психологію студентів. Умів зацікавити навчальним матеріалом. На заняттях наставника працювали всі, ніхто не «випадав» із процесу. Був викладачем демократичного типу. Його поважали колеги-педагоги та здобувачі фаху.

Як завідувач кафедри, дбав, аби всі педагоги мали належне відповідне навантаження, щоб у колективі панувала доброзичлива й творча атмосфера. А ще покращував матеріально-технічну базу свого підрозділу.

Співчуваємо родині доцента В.Галаса. Сумуємо разом. Нехай рідна закарпатська земля буде Володимирів Івановичу пухом, а пам'ять надовго збережеться в серцях і думках рідних, колег, студентів, друзів, усіх тих, хто знав ученого, педагога й просто чудову людину.
Ректорат, профспілкova організація та колектив Ужгородського національного університету.

30 років самотності,

або Любов вагою в Незалежність...

Осінь зиркає в чарівне дзеркало часу; поволі підфарбовує її, ретельно видовжуючи їх тушшо; та вже зваблює поглядом спорожнілі стіни літніх вражень свого тимчасового помешкання за адресою «Серпень, 24». Саме в цей романтичний період збирання золотої пори року на побачення з людством ненюка Україна готується задувати свічки на своєму святі життя. І день народження — законне право, прописане в конституції суцільних вітань, забути про будь-які ганджі іменинника (бо ніхто ж із нас не зі святої глини зліплений!), натомість краще починати наливати бальзам на душу приемними згадками переваг.

У свої 30 Вона — мама 24 областей та Автономної Республіки Крим. Хоч угледіти за всіма ой як непросто! Вона падає з ніг, особливо в переломні моменти, але коли в щоденнику маленьких успіхів зі школи буднів хтось приносить високу оцінку — віха прожогом відправляє в нок-аут утому. Діти, звісно, різні й по-своєму унікальні. Та за принципом «своя сорочка ближча до тіла» мені кортить розповісти про «немовля», назване Закарпаттям. Землі, наближеній до неба, із самого початку довелося відчувати на смак із відгінками ризику вислів Івана Багряного з «Тигролів»: «Сміливі завжди мають щастя». Бо вже першим «тигром», себто страхом, був початок власної метричної книги. Ужгородська міська рада тоді обрала шлях Григорія Многогрішного з вищезгаданого твору, адже таки знайшла хоробрість вистрибнути з потяга тодішніх реалій, що ввірвалися в історію 19—21 серпня під іменням «ГКЧП» (у перекладі українською це звучить ДКНС, тобто Державний комітет із надзвичайного становища) як ще одна спроба зупинити розпад Радянського Союзу. Активні місцеві депутати вирішили «з'ясувати причини раптового «захворювання» Михайла Горбачова у відпустці...», як згадає про ці події Юрій Ключівський, керівник Інформаційно-аналітичної служби «Європейсько-східний діалог» (IASEED), у 1990—1994 роках депутат Ужгородської міської ради першого скликання в публікації на сайті «РадіоСвобода» (radiosvoboda.org/a/uzhhorodi-hkchp-1991-roku/31413331.html) за 18 серпня 2021 р. Автор статті

спільно з однодумцями-колегами в той час ініціює скликання позачергової сесії. Пригадує: «Спроба ж щось з'ясувати на обласному рівні, за відсутності інформації з Києва та на підставі почутого зі ЗМІ сусідніх країн, що для багатомовного закарпатця не так вже й складно — тільки утвердила нас у правильності дій» (джерело — те ж саме). Більшість голосує за засудження дій ГКЧП, і «...тоді, 19 серпня, в перший день путчу, як пізніше стало відомо, тільки дві ради — Ужгородська міська й Львівська обласна спромоглися виступити, як місцеві органи влади, проти ГКЧП» (джерело — те ж саме).

Градус напруги завжди пам'ятатиме й тодішній народний депутат Віктор Бедь, нині архієрей Православної Церкви України. На музично-поетичному вечорі, який до 30-річчя Незалежності готувала обласна книгозбірня, зазначив: «Ми, скажімо так, вплинули на те, що 24 серпня 1991 року після провалу антиконституційного заколоту компартії ГКЧП змусили комуністичну більшість тогочасного парламенту проголосувати за Акт, який утверджував відновлення державної незалежності України. Найважче в той час було вистояти й не зламатися. Не піддатися утискам, залякуванням та підкупам. Нам удалося. Витримали».

Усі предмети «тягнути на відмінно» можна, проте десь таки роль у тому театрі нахабно випрошує собі й слабінка. Але, нагадаю, у день народження про це говорити не прийнято. 30-річний незалежний Ужго-

род теж не ідеальний, зате свій. Коли в нас гостюють туристи, то дивуються: попри різноманітність ментальності етнічних спільнот тут уміють жити мирно під хештегом #толерантність. І це таки перевага, бо багатство культур — наче повноцінна розмірна сітка дизайнерського одягу своєї ідентичності, яка тільки й вирізняється тими s, m, l... Однак суті не змінює, бо всі ділимо одні простір та час, приносячи на таці перших страв гостинність і дружелюбність. До слова, якщо знайти потрібний ракурс, то на одному фото центральної частини міста можна помістити храми трьох різних конфесій. Ба більше, іти від одного до іншого слід лише кілька метрів. А за інформацією з Вікіпедії, у місті зареєстровано 65 релігійних громад.

Гмм... Здається, слід було розпочинати з опису обгортки цукерки. На зовнішність наш край напевно привабливий (як і вся Україна!), бо можна по самі вуха закохатися з перших секунд дивоглядок із тутешніми панорамними краєвидами. А коли зануритися в історичну велич архітектурних свідків часу, то, уважайте, стріла Амура вже глибоко влучила в серденько. Пам'ятаєте з Біблії, що дикі квіти не працюють, не шують собі одягу, але їхні шати вражають вишуканістю; і навіть Соломон на піку слави своєї не вбрався так, як вони? Якщо спостерігати мете за сходом і заходом сонця з пішохідного моста над Ужем, то, здається, години кіносеансу з естетичного природного світоспоглядання розпочато! Альтернатива — топографічний азарт,

бо ж мініскульптурки чекають зі своїм квестом. Якось турист попрохав у нас із друзями допомогти в пошуку Кукоца. Сходами від дитячої залізниці до філармонії самі підіймалися кілька разів, ретельно звіряли з картою й ледь-ледь знайшли маленького симпатичного «черв'ячка».)

Далі — обережно... Інформація з наступних рядків може надто зачепити смакові рецептори. Закарпатська кухня — окрема любов. Нещодавно Ужгород став першим містом, яке зібрало волонтерів із шести держав разом. Приводом був проект міжнародної співпраці між країнами Вишеградської четвірки з Україною та Грузією за підтримки Міжнародного вишеградського фонду. Ініціатива покликана більше інформувати про регіони Карпат та Кавказу через місцеву практику молоді. Проект виконує ГО «Форза» спільно з партнерами. Іштван Чаба з Ниредьгази поділився враженнями: «Ми могли скуштувати чимало смаколиків. Нас завжди приймали з любов'ю та дуже смачно годували. Подобається природа, місто, люди дружелюбні. Сподіваюся, матимемо можливість віддячити за цю гостинність і в нас, в Угорщині, під час продовження проекту».

Культурне життя міста заслуговує на окрему публікацію. Історія театрів, музичних колективів, музеїв, галерей — тисяча й одне підтвердження того, що живемо в напевно незалежному місті як частині такої ж незалежної країни. Мільйони сердець б'ються зі своїми ритмами буднів та в унісон при перетині з особливими

цінностями. День Незалежності Ужгород щороку зустрічає о 6:00 традиційною «Молитвою за Україну» з ініціативи Заслуженого академічного Закарпатського народного хору.

Проте, щоб бути готовим до такого духовного перезавантаження, слід пройти ще одну школу життя — освітню. Усього вищезгаданого не було б, якби фундамент не заклали б ті, хто вчить учитися. І тут просто гріх не згадати про рідний УжНУ, який 76-ий рік поспіль готує фахівців із найрізноманітніших сфер. Він виростав ще задовго до того, як Україна взяла собі правове прізвисько «Незалежність». І в цьому шлюбі дає університетові величезні, мов небо, і глибокі, наче море, перспективи для розвитку.

Кажуть, коли зустрічаєш свою людину, із нею перестаєш соромитися дивних учинків, адже відчуваєш себе наодинці із собою. Будьмо такими з рідною країною. Любімо її й свою малу батьківщину! Тільки краще скромно, шире, без надмірного пафосу. За те, що сонце так наполегливо просить обіймів у спекотні дні, а дощ миттєво ставить на паузу бурхливе життя міста, виграючи ще довго бульбашками в калюжах; за те, що є ймовірність послизнутися на опалому цвіті липи (погодьтеса: виглядає тоді земля надто красиво!); піддатися на всі маніпуляції смаку й аромату ужгородської кави або чимдуж «руйнувати» виделкою «Наполеон» і поділитися із компаньйоном(кою) за столиком (а, забула! Це ж — одна з головних ментальних рис українців: ділитися й допомагати); зрештою, за те, що вже на світанку рідне місто пахне стійкими парфумами кави, навіть листя дерев наскрізь просочене ароматом вареного чи не в кожній квартирі згаданого напою... Бо все це — незалежність. 30 років такої бажаної самотності дій та мрій!

...По опівночі день народження завершується. Та вже зранку осінь спробує неспішно заглянути у вікно нових можливостей. Акуратно поправляє зачіску своєї мети, одягає країну в пишні шати з найрізноманітніших барв і продовжує закликати людей цінувати свободу та любити Батьківщину. А любши, кажуть, істинно того, за кого молишся Богу...

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

Незабутнє студентство

За роки існування Ужгородського національного університету «випустилися» тисячі студентів, які нині трудяться в різних кутках світу. Часто ужнівці вже ніколи не бачаться в такому складі, як під час вручення дипломів, тож зустрічі однокурсників — справжнє свято. Нещодавно в Мукачеві зібралася випускниця філологічного факультету 1983 р.

Олена Адамчук-Тюшко, нині працівниця національної суспільної телерадіокомпанії України «Закарпатська регіональна дирекція», зазначила: «Хоч минуло майже 40 років від дня закінчення університету, ми завжди ра-

діємо можливості побачитися, згадати студентські роки й дивуємося, що очі наші горять, наче в юності. Ми, як і раніше, любимо сміятися й завжди знаходимо привід для спілкування, обіймів, спогадів, не чекаючи круглої дати. І не стають на заваді ні далека відстань, ні примхи погоди. Головне — бажання зустрітись із незабутньою молодістю, бо по-справжньому це можна зробити тільки зі своїми подругами-однокурсницями».

Отож маємо чергову мотивацію розпочати новий навчальний рік із приемним очікуванням чудових подій!

Ольга БРАЙЛЯН,
магістр журналістики.

Учена-філософка й викладачка вищої школи

До ювілею доцентки Ірини Остапець

Як відомо, філософія в перекладі означає «любов до мудрості». Є й конкретні визначення цього терміну, а саме: «Філософія вивчає найбільш загальні суттєві характеристики та фундаментальні принципи реальності й пізнання, буття людини, відносини людини і світу, духовне життя у всіх його проявах». А ще «форму людського мислення, теоретичну форму світогляду». Таке визначення бачимо в Інтернеті. Крім того, уважають: справжні філософи знають усі навчальні предмети, бо вони розбираються в астрономії, біології, історії, медицині, фізиці, хімії тощо. До таких постатей можемо сміливо віднести й доцентку кафедри філософії Ужгородського національного університету І.Остапець, яка в серпні цього року зустріла ювілей.

Ірина Юліївна (Кунак) народилася 23 серпня 1961 року в Кам'янці-Подільському Хмельницької області. Тато, Юлій Георгійович, був начальником цеху; мати, Ніна Трохимівна — лаборантом-хіміком місцевого заводу дереворіжучого інструменту. Після закінчення 8 класів середньої школи № 13 дівчина вступила на вечірню форму навчання в Кам'янець-Подільський індустріальний технікум, який закінчила 1985 року; здобула фах техника-геолога. Потім навчалася на філософському факультеті Київського державного (тепер національного) університету імені Тараса Шевченка; закінчила в 1990 р. з відзнакою й здобула кваліфікацію «Філософ, викладач філософії».

Навчаючись у технікумі, нинішня ювілярка працювала техніком-геологом виробничого об'єднання «Нерудпром» у Кишиневі (Молдавська РСР), а згодом — лаборантом-хіміком Кам'янець-Подільського заводу дереворіжучого інструменту. У той час було важливо, щоб ішов трудовий стаж. Після закінчення Київського університету Ірину Юліївну направили на роботу до Ужгородського університету. Спочатку трудилася викладачем (1990—2007), потім старшим викладачем (2007—2015), згодом стала доценткою (із травня 2015 року) кафедри філософії. За цей час виявила себе з найкращого боку, що спробую довести.

Почну з аналізу наукової роботи колеги. Основну увагу І.Остапець приділила темі свободи у філософії Нового часу. У дослідженнях подається як феномен, цінність, ідеал, один із найважливіших аспектів буття людини. Розуміння аспекту свободи є серед важливих філософських проблем, які не втрачають актуальності.

У дисертації та наукових публікаціях учена дослідила тлумачення свободи в гносеологічному й соціальному аспектах філософії Нового часу. Ретроспективно простежено змістовне наповнення поняття та смислово-ідейні трансформації в аналізованій період. Авторка порівняла осягнення ідей свободи в класичній німецькій філософії, у теорії англійського емпіризму та в ученні французьких просвітників. Зроблено правильний висновок, що смислове наповнення феномена розгля-

нутого терміну диференціюється в різні історичні епохи, виходячи зі змісту суспільно-політичного життя. При цьому слід ураховувати відмінності між гносеологічним, соціальним і морально-етичним вимірами свободи. Зрозуміло, що людина прагне останньої, це є її універсальною здатністю.

Результати наукових пошуків І.Остапець апробувала, беручи участь у роботі різних науково-практичних конференцій (зокрема й міжнародних). Дослідниця публікувала статті та повідомлення у фахових виданнях. І в березні 2015 року успішно захистила кандидатську дисертацію «Гносеологічні та соціальні виміри свободи у філософії Нового часу» на засіданні спеціалізованої вченої ради Львівського національного університету імені Івана Франка. Згодом Ірина Юліївна видала в співавторстві монографію «Свобода як цивілізаційний принцип» (Львів, 2016). Наукова громадськість схвально зустріла появу нової вченої-філософки.

Колегиня займається не тільки вивченням філософського поняття «свобода», а й іншими проблемами. Серед них — сучасна естетика в дзеркалі кризи культури, вибори як фактор толерантності / інтолерантності в перехідних суспільствах (зокрема в Україні), зміни конфігурації партійної системи нашої держави, партійне структурування регіонального представницького органу (легіслатури) тощо. Закінчуючи аналіз наукового доробку доцентки, скажу: він вирізняєть-

ся актуальністю, чіткістю викладу матеріалу, аргументованістю висновків та узагальнень.

Ірина Юліївна значну увагу приділяє педагогічній роботі. Викладає курс «Філософія» студентам біологічного, інженерно-технічного й факультету історії та міжнародних відносин. Підкреслюю: лекторка добре знає фактичний матеріал навчальної дисципліни, методика її викладання у вищій школі, психологічні особливості студентства... Навчає здобувачів фаху вчитися. Наголошує, що без наполегливої й систематичної праці результату не буде. І більшість юнаків та дівчат розуміють це, добре опановують пропонований матеріал упродовж семестру, успішно складають іспити. Зрозуміло, поважають Ірину Юліївну за науку життя.

Свій значний педагогічний досвід колегиня оформила в навчально-методичних публікаціях. Серед них виокремлюю такі: «Аналітична філософія», «Проблема свободи в сучасній філософії», «Філософія життя», «Філософія Нового часу» тощо. Усі побачили світ у 2019 році. Популярні в колах колег та студентів.

Ірина Юліївна пишається своєю родиною. Ще в студентські роки покохала Ю.Остапця, і в грудні 1988 року вони поєднали долі (зараз професор Юрій Олександрович — декан факультету суспільних наук). Відтоді разом долають труднощі, радіють успіхам, планують майбутнє. Подружжя має велике родинне щастя

від єдиної доньки Насті. Вона закінчила Інститут архітектури Національного університету «Львівська політехніка». Живе й працює в древньому та водночас молодому місті Лева й тішить батьків здобутками. Отже, в оселі цієї інтелігентної сім'ї завжди панують творча обстановка, взаєморозуміння, підтримка, душевна рівновага та віра в краще майбутнє.

Доцентка І.Остапець підійшла до серйозного життєвого ювілею. Підійшла з вагомими здобутками, що наочно засвідчує пропонована публікація. Притому колега перебуває в розквіті сил і виношує нові плани та задуми. Тож ми щиро зичимо Ірині Юліївні доброго карпатського здоров'я, сімейного затишку, щастя, благополуччя, невичерпної наснаги, нових успіхів на благо вітчизняної філософії та усіляких гараздів!

Микола ОЛАШИН,
кандидат історичних наук, доцент.

300 спартанців!

Післяслово до Дня археолога

Якщо сказати, що Цицеронів вислів «усе своє ношу із собою» личить залюбленій в археологію душі, то спершу вам спадуть на ум лопата й черепок? Утім, це лише «матерія». Бо навіть уже закапелки свідомості гомонять: оте «своє» у представників цієї таємничої науки зводиться до дотепного почуття гумору та невідомої зацікавленості в роботі. Попри те, що, на перший погляд, справа склеювання, приміром, кахлів, може здаватися надто марудною, адже вимагає спокою й терпіння. Зате давно забуті речі дістають нове життя. Зокрема, серед локацій повторного народження артефактів — Археологічний музей УжНУ ім. професора Едуарда Балагурі.

Ігор Прохненко, доцент кафедри археології, етнології та культурології, доклеює фрагмент кахлю під акомпанемент власного коментування: «Іноді, коли частини не тримаються, їх слід підклеювати ще пластиліном. Беремо його — і граємося в дитинство! У результаті музей отримує унікальну знахідку, яка тішить око тисяч глядачів». Зрештою, що ви знаєте про мрії археологів? Це зовсім не фінансовий добробут. Тут краще процитувати І.Прохненка: «Ось подивіться зверху на ці кахлі. Перехоплює подих! Коли б мене спитали, що хочу побачити в

житті, то відповів би: те, на що поглядали предки 300—400 років тому». Крім того, за словами педагога, наука дозволяє краще зрозуміти, хто ми й звідки. І для цього слід читати не книжки, а... землю. Археолог може подивитися вдалеч тисяч, сотень тисяч років тому та передати суспільству цілісну й правдиву картину від початку зародження людини до сьогодення.

До слова, послідовники відповідної науки з різних країн світу вирізняються тим, що особливо цінують професійну корпоративну єдність. «Одне одного вчать, діляться досвідом, залюбки приймають у гості з попередженням і навіть без», — констатує І.Прохненко.

До археологічного музею нерідко навідується й дослідник Невицького замку Олександр Дзембас. І не випадково, бо він є учнем Е.Балагурі. Мовить: «Намагаюся так само виховувати дітей (керує Школою юного археолога — прим. авт.) — у тісній співпраці з УжНУ, з обласним краєзнавчим музеєм. Якось в ефірі чув: «...використовували камінь, який природно зберігся в Невицькому замку...» Та не природно він зберігся! П'ять тисяч дітей за весь час змінами збирали каміння, складали його для проведення реставраційних робіт. Пишаюся тим, що займаюся археологією».

Власне День археолога, що припадає на 15 серпня, — змога, зокрема, привернути увагу до важливості цієї професії. Тим паче, що відповідних фахівців в Україні не так і багато, за словами керівника Археологічного музею УжНУ імені професора Едуарда Балагурі Володимира Мойжеса. Він і розповів про «300 спартанців»: «Приблизно в Україні є триста археологів-практиків. «Ходить» між нами жарт, що ми — наче триста спартанців. Для порівняння: у Польщі — приблизно 6—7 тисяч

археологів. У нас це є проблемою, адже страждає збереження культурної спадщини».

Археологія насправду захоплива. Дозволяє відчувати давнину, багато мандрувати, досліджувати, вивчати нові локації, віднаходити цікавий матеріал, знайомства, зрештою, відтворювати минувшину. Студенти, які потрапляють на факультет історії та міжнародних відносин УжНУ, обов'язково знайомляться з археологією. Проте... «Багато хто цікавиться, поки навчається; наша мо-

лодь активно долучається до досліджень не тільки під час практик, а й у ролі волонтерів. Однак усе ж невеликий відсоток залишається в археології», — додає В.Мойжес.

Самі археологи зізнаються: вони — ті, хто любить простір, загадки та кого життям веде цікавість. Звісно, якщо в запасі характеру добряче осіли справжні спартанські якості: витривалість, хоробрість та любов до Батьківщини...

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

Доторкнутися до культурної спадщини

До відділу рукописів і стародруків Наукової бібліотеки УжНУ завітали уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремінський та голова Закарпатської обласної організації Національної спілки письменників України, поет, прозаїк Василь Кузан.

Гості оглянули окремі рукописні та друковані книжкові пам'ятки, серед яких – старовин-

ні «Апостол» та Євангеліє XVI ст., примірник Острозької Біблії (нещодавно відсвяткувала 440-ліття), «Буквар» початку XIX ст., за яким навчалися діти краю, тощо.

Ми завжди раді відвідувачам, котрі цікавляться нашою культурною спадщиною та цінують її. **Юлія МАТЕЛЕШКО,** завідувачка відділу рукописів і стародруків НБ УжНУ.

Тим, хто нічого не встигає

Мрієте додати в добу декілька годин для хобі або професійного розвитку? Я, звісно, не чаклунка, але дещо поради можу. Таймменеджмент – уже не просто певна перевага, а навичка, яка стала обов'язковою кожному висококласному фахівцеві. Насамперед слід запам'ятати: усе адаптуйте під свої потреби. Це дасть можливість перетворити керування часом у дієву практику.

Порада № 1. Необхідно зрозуміти, є «вагон» вільного часу. Хоч, найімовірніше, ви вважаєте, що не маєте жодної додаткової хвилини. А отже, встигати робити більше, віднайти час для улюблених захоплень чи серйозних нових справ для вас – занадто складно. Або й неможливо взагалі. Проте нагадаю: головним є бажання. Для цього пропоную накреслити на папері таблицю із 7 стовпців та 16–17 рядків. У перші вписуєте дні тижня, а в інші – активні години тієї чи іншої доби. За-

готовуйте кожну справу похвилинно. Я впевнена, що залишиться кілька порожніх рядків. Розфарбуйте їх, це – ваш вільний час.

Порада

№ 2. Визначте пріоритети. Раджу зробити за принципом піраміди. Почніть від глобальних моральних якостей, мрій, завдань на життя, а завершіть щоденним розпорядком. Коли будете бачити цілісну картину, то мотивація прийде сама.

Порада № 3. Пам'ятайте: перфекціонізм може стати на вашому шляху непереборним шлагбаумом, якщо не тримати все в певних рамках контролю. Так, ви часто намагаєтеся досягти ідеального результату, однак це часто бумерангом затягує терміни, унаслідок чого

Фото: romi.center

вам постійно не вистачатиме часу все зробити так, як хотілося б. Проте все ж попрацюйте із чимось неідеально, ніж не працюйте взагалі.

Пам'ятайте, що мотивація або натхнення трапляються, так би мовити, «від випадку до випадку», а дисципліна й самовдосконалення – постійні двигуни. Бажаю вам проводити час із максимальною користю для себе. Хай щастить! І з Першовереснем!

P.S. У матеріалі використано інформацію з happymonday.ua.

Олександра ШАЛАМАЙ, студентка відділення журналістики.

Першовересні Андрія Степановича

У кожного з нас у душі Перше вересня залишає незгладимий слід. Адже це та нитка, яка веде або в безтурботне дитинство, або в не менш за емоційними сприйняттями юність. Звичайно, ковідні реалії посягають і на таке свято. Та все ж воно й у наш, по-своєму суперечливий, час лишається особливим. Таким є й для А.Головацького – заслуженого працівника освіти України, професора кафедри анатомії людини та гістології медичного факультету Ужгородського національного університету. Невипадково Андрій Степанович зазначає: «Це особливе свято зі своїм таїнством сприйняття, але воно має й характерні неповторні відтінки в різні періоди життя».

За своєї майже 85-літньої наукової згадує чимало Першовереснів. Скажімо, 1943 року. Селище Брошнів-Осада Івано-Франківської (тоді Станіславської) області під час Другої світової війни. Десь на сході точилися кровопролитні бої, а в рідному селищі було відносно спокійно, хоч гестапо жорстко тримало порядок. Дітлахи, серед них і А.Головацький, це лихоліття сприймали по-своєму, бо ще не розуміли трагедії війни. «У нас була початкова українська школа, а першою моєю вчителькою – пані Альбіна Монцібович, дуже тактовна, інтелігентна, проте вимоглива. Пригадую, як мама одягнула в чистий костюмчик, привела до школи й передала педагогині, наказавши мені бути чемним і слухняним. Тоді тільки в першому класі починали вчитися писати, рахувати. На першому уроці прослухали правила поведінки, почали ознайомлюватися з літерами й числами, а каліграфія не так легко давалася. Коли повернувся додому, із захопленням розповів мамі

1944 рік, селище Брошнів-Осада Івано-Франківської області. 1943/1944 навчальний рік. Андрій Головацький (п'ятий ліворуч у верхньому ряду) закінчив перший клас. Учні школи після першого Причастя разом із першою вчителькою Альбіною Монцібович і отцем Сов'яком. На фото праворуч – Андрій Степанович у часи незалежної України.

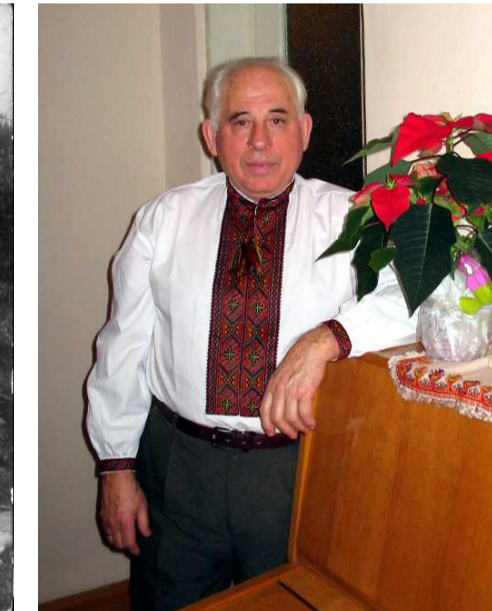
про перші враження від школи. Показав, що вже вмію писати літери «А» і «О». Правда із закарлючками, але ненька похвалила. Увечері все продублював татові, який повернувся з роботи».

Ще Андрій Степанович неабияк запам'ятав Перше вересня 1951 року. Місто Чита, Забайкалля. Родину А.Головацького роком раніше репресували й вислали до Сибіру як спецпереселенців. «Після вимушеної річної перерви 1 Вересня я зустрів у 8-Б класі Читинської чоловічої середньої школи № 3. Переживав, бо не знав, як новачка сприйме клас і вчителі. Але вже з першого уроку заспокоївся, – згадує шановний професор. – Перше знайомство виявилось дружнім, бо я завжди був комунікабельною людиною. Із глибокою вдячністю згадую своїх нових прекрасних учителів і друзів-однокурсників, котрі тепло прийняли мене до свого колективу, допомагали, ніколи не ображали як «ворога народу». Особливо по-материнськи до мене ставилися класна керівниця, учителька математики Трипутіна й учителька російської мови та літератури Глазунова».

Спочатку вчилася важко, бо хлопець достатньою мірою не володів російською мовою. На двох сторінках наставниці виявила 15 помилок і заслужено

оцінила роботу на «одиницю». Професор згадує: «Цей диктант показував дітям і внукам; та й студентам, підкреслюючи, як нелегко починав учитися в чужій російськомовній школі. Наполегливість і добре ставлення вчителів та однокласників допомогли: невдовзі відчув, що втягнувся, щезло відчуття невпевненості».

Теплими променями гріє Андрій Степанович і Перше вересня 1955 року. Тоді став студентом першого курсу Читинського державного медичного інституту. Вступив до вишу з другої спроби. Від цього Першовересень мав подвійну вагу – несамовито хотілося вчитися. «На урочисті збори завітали директор інституту Рижков, декан Васілов, багато майбутніх наставників. Нам вручили студентські квитки й залічкові книжки. Лунали відповідні настанови й побажання, звичайно, у дусі комуністичної ідеології. Я вже був добре навчений «дипломатичної» поведінки в умовах радянської системи й умів тримати язик за зубами. Нас познайомили з наставниками, показали розклад занять, пояснили, у яких приміщеннях триватимуть пари та на яких кафедрах. Приємно здивувався, коли побачив серед першокурсників моїх земляків-спецпереселен-

ців із Тернопілля – Мирослава Дрипку, Степанів Кульчицького й Жмурка, яких уже добре знав. Після закінчення медінституту в 1961 році ми повернулися до рідних місць, працювали за фахом, а наша дружба продовжувалася».

У закутках пам'яті гідне місце посідає й Перше вересня 1966 р. Івано-Франківськ. А.Головацький став аспірантом першого року навчання на кафедрі гістології, цитології та ембріології Івано-Франківського державного медичного інституту. «Моїм керівником був завідувач кафедри, професор Сосунов. Олексій Васильович вчив мене в Читинському медичному інституті й не побоявся взяти ще не реабілітованого до аспірантури. Це був також особливий день знань, оскільки розпочалася моя науково-педагогічна кар'єра. Незабутньою залишилася перша зустріч із викладачами й студентами. Настав зовсім інший рівень стосунків, але я там легко адаптувався, оскільки мав п'ятирічний досвід роботи фтизіатром у селищі Делятин Івано-Франківської області», – розповідає Андрій Степанович.

І саме Перше вересня 1969 року у вищезазваному населеному пункті теж посіло гідне місце в автобіографічних спо-

гадах. Як-не-як, дорога донечка Тетяна пішла до першого класу розташованої неподалік Горишської школи. Інші турботи відійшли на задній план. Першокласниця у святковій шкільній формі з білими фартушком та великими бантами, уплеганими в коси, виглядала казковою красунею. І родина парадно вбралася – навіть майже трирічний син Тарасик зодягнув світло-помаранжевий костюмчик.

Схожим за емоціями видався Першовересень 1974 року. Ужгород, середня школа № 2. До неї в перший клас пішов син Тарас. Притому А.Головацький зазначає: «Так трапилося, що в серпні я був зі студентами на практиці в Югославії, в Університеті Нови-Сад. Ми мали повернутися до Ужгорода 30 серпня, але приїхали тільки 3 вересня. Тож у День знань далеко від дому переживав за сина-першокласника. За кордоном для Тарасика купив сучасний портфель-наплічник. Подарунок синові дуже сподобався, тож такий Першовересень лишився незабутнім».

І звичайно, як же без першого дня осені в Ужгородському, тоді державному, університеті. 1980 рік, медичний факультет. Андрій Степанович, завідувач кафедри анатомії людини, брав активну участь у заході першокурсника – і з врученням студентських квитків і залічкових книжок.

...Перше вересня для А.Головацького видалося багатим на спогади. Особливо якщо констатувати, що до першого класу вже пішли й онуки Тамара, Назар і Роксолана та правнуки Софія й Богдан. Знову нові радісні емоції... Хай вони будуть такими для всіх наших читачів. І не забудьте закарбувати їх до своєї пам'яті!

Володимир ТАРАСЮК, «Погляд».

Незалежні!

Незалежні – вже народжуються, зараз! На майданчиках міцніють, в спорті, в класах! Вулицями, залами, у транспорті – Незалежні громадяни: тонус, настрої! Молодь, переважно –

українською Мовою злітає дружньо висями. Кожне місто стає гарним! А крамниці... І з досягнень, гордістю: «Ми – українці!» 21.07.21.

Євгеній Юхниця.

На практику й на роботу

УжНУ виховує левову частку кадрового потенціалу для організації нашого краю, зокрема й державних. Представники Головного управління податкової служби в Закарпатській області в контексті «Ярмарки вакансій» відвідали факультет міжнародних економічних відносин. Пропонували попрактикуватися та розпочати кар'єру.

Студенти почули про роль податкової системи України, умови вступу на держслужбу. До заходу долучилися декан Микола Па-

лінчак, керівництво управління кадрового забезпечення та розвитку персоналу Ярослава Бадзо, Михайло Рак, Марина Бухлак.

За словами представників ДПС, їхній підрозділ дозволяє реалізуватися в системі державного управління, здобути досвід, підвищити рівень професійної компетентності. Доступні вакансії можна знайти на Єдиному порталі відповідних пропозицій державної служби career.gov.ua. **Ольга БРАЙЛЯН,** магістр журналістики.

...3 500 дат!

«Хроніка Закарпаття у незалежній Україні»

Понад 2000 дат із короткими характеристиками, що дозволяють зануритися в сучасну історію Закарпаття. Згадати, як розвивалися різні регіони нашої області соціально, політично, економічно та культурно. Хронологічний довідник про минуле краю 2016–2021 рр. презентував у читальній залі обласної бібліотеки професор УжНУ з кафедри Античності, Середньовіччя та історії України до-модерної доби Сергій Федака. Книжка стала продовженням аналогічного попередника, що охоплював події з 1991 року до 2016-ого (уміщував майже 1500 дат). Власне бесіду про обидва видання сукупно автор

приурочив до 30-річчя Незалежності України.

«За ці 30 років майже три з половиною тисячі подій увібрав у дві книжки. Вийшов хронологічний довідник, фактично сучасний літопис. Цим він і унікальний у моїй творчості. Мало хто із сучасних істориків пише літопис. Ідея виникла, коли я побачив, скільки мало інформації в Інтернеті концептуально від такої то дати до такої про сьогодні», – розповів С.Федака.

Перша частина хроніки – тобто події до 2016 року – одна з настільних книжок і для власних досліджень доцента УжНУ Михайла Зана. Сергій Дмитрович – його викладач. «Вів у мене заняття з історії на 3 кур-

сі. Наставник показує специфіку Закарпаття, яким чином наш край себе позиціонував на широкому тлі українського і політичного процесу, і різних економічних проблем. Почув об'єктивний висновок, що не можна говорити лише про позитиви, а й про негативи варто нагадувати, тобто повідомляти, як насправді все було. Мені імпонує видання, адже автор показує цю правду».

Обидві книжки вийшли накладом по 300 примірників. Як наголошував автор, його довідники – каркас для масштабніших досліджень історії Закарпаття.

Мирослава ГАРАЗДІЙ, «Погляд».

Вікторія Франц: «...можемо озброїтися логікою «після нас хоч потоп», а можемо взяти себе в руки та все-таки змінити щось»

Вікторія Франц, яка в 2020 році здобула в УжНУ диплом магістра за спеціальністю «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини», а нині працює вчителем біології, створила екопроект у соцмережі #savetheplanet challenge (збережемо природу). «Усе навколо сигналізує про те, що природа не надто схвалює людську діяльність. У відповідь на це можемо панікувати, галасувати, можемо озброїтися логікою «після нас хоч потоп», а можемо взяти себе в руки та все-таки змінити щось», – переконана Вікторія.

У контексті 30-денного челленджу біологиня запропонувала завдання для збереження екосфери. Скажімо, використовувати тканинні мішечки, бамбукові зубні щітки, дерев'яний посуд на пікніку, вушні палички з бавовни й бамбука, багаторазові пляшки для води, металеві соломинки. Усе це – замість пластикових аналогів. Здаєть-

ся – просто, варто тільки почати. Більше – читайте в розмові.

– **Вікторіє, як виникла ідея проекту?**

– Давно хотіла його реалізувати. На своїй сторінці часто писала про екологічні проблеми, особливо коли почався карантин. Висвітлювала тему використання одноразових речей, а з пандемією їх стало в рази більше. Думки людей розходилися: хтось коментував, як це класно, а дехто – що йому байдуже. Було навіть образливо, тож хотіла організувати окремий простір, де збиратимуться однодумці, котрі не відповідатимуть агресивно. Серед знайомих є люди, яким усе одно стосовно довкілля; головне, щоб їм було добре. І переконати важко, тому стараюся показувати на власному прикладі: берегти природу важливо.

– **Як вигадували завдання?**

– Вивчала екологію в університеті, знаходила інформацію в книжках, у мережі, зокрема в статтях ВВС, навіть брала до уваги модні журнали. Скажімо, «Vogue» часто порушує теми щодо тварин, використання хутра, натуральної косметики.

– **У чому полягає мета челленджу?**

– Показати, що берегти довкілля – не важко. Воднораз можна заощадити кошти, не витрачаючи їх на пакети. Просто не всі над цим задумуються. Тож метою є вироблення звичок, завдяки яким люди ста-

ють свідомішими. Тим паче, підтримую думку: якщо тридцять років живуть, забруднюючи світ навколо, а один дотримується всіх правил збереження довкілля, це не принесе такої користі, ніж аби 31-а особа доклала мінімальних зусиль для раціонального природокористування. Ідеться про сортування батарейок, кришок, відмову від пластикових пакетів тощо.

– **Які екопроблеми, на Вашу думку, найвідчужливіші?**

– Найбільше мене турбує тема вимирання фауни. До речі, 21 серпня – Всесвітній день бездомних тварин. Також спостерігаємо, як помітно змінюється клімат через глобальне потепління. Насправді природа часто «говорить» людям: потрібно зупинитися, а вони не звертають уваги. Проблеми ж можна вирішувати, починаючи із себе.

– **А взагалі коли замислилися над важливістю збереження довкілля?**

– Не пам'ятаю окремого моменту. Здається, завжди була свідомою щодо цього. Бабуся з дідусем прищепили любов до природи, правильного використання речей. Також читала літературу з відповідної тематики. А коли почала вчитися на біологічному факультеті, збагнула всю глобальність проблем. Є багато чого, що потрібно змінити, передусім в екологічній політиці держави. **Ольга БРАЙЛЯН,** магістр журналістики.

Вплив глобальних змін клімату стає дедалі відчутнішим, і аномальні літні повені в Західній Європі підтверджують це. Дослідники прогнозують частіші руйнівні природні явища, спровоковані рекордною спекою. Відчули стихію й, до прикладу, у 5 населених пунктах Рахівщини. За даними Закарпатської ОДА, у результаті паводку 10–11 липня затопило 5 кілометрів доріг обласного

значення, трансформаторну станцію, близько двохсот дворів і майже сотню будинків, три зруйновано. Негода відрізала села й присілки від центральних доріг та спричинила зсуви.

Чимало представників альма-матер виступають на захист екологічного стану, пропагують збереження природних ресурсів. Донесення інформації є важливою складовою підвищення екологічної свідомості.

Attention! Лонгрід)

Офіційно — дипломована фахівчиня з центральноєвропейських студій!

Свій ступінь бакалавра отримала на 2 роки пізніше, ніж однолітки). Але ні про що не жалкую й щаслива, що в моєму житті були такі чудові студентські роки).

Ну, і маю вже аж два «червоні» дипломи).

Ці 4 роки були різними, але, згадуючи емоції, — тільки щемливо-ностальгійними).

Рефлексію залишу для себе, а цей матеріал присвячений подякам).

Дякую кожному, хто був поруч ці 4 роки й, хотів того чи ні, щось давав моєму професійному або особистісному зростанню).

Насамперед дякую батькам, котрі підтримали моє рішення вступати на 1 курс факультету історії та міжнародних відносин УжНУ після закінчення коледжу).

І хоч ми з Тетянкою (сестра — прим. ред.; закінчила цьогоріч бакалаврат факультету міжнародних економічних відносин) доволі швидко почали заробляти самостійно, для нас завжди залишалися важливими Ваша підтримка у складні моменти, слухні поради, ну і, звичайно, домашня консервація)).

Любимо Вас безмежно, дорогі матусю й няньку).

Дякую своїй sister — Тетяні Гичці — за ці роки разом).

Ділити одну кімнату, один хліб, а часто блокнот і ручку — дорого вартувало).

Дякую, що була поруч, завжди виручала за будь-яких форс-мажорів і навіть у наших щільних графіках завжди знаходила час, щоб «потусити»)).

Ціную тебе дуже!

Дякую щиро викладачам факультету історії та міжнародних відносин УжНУ за фахові лекції, семінари, дискусії, екскурсії, подорожі й часто просто душевні бесіди на коридорі).

Ціную ваш професіоналізм і бажання дати студенту лише найкраще!

Дякую всім вам, що мали терпіння та ентузіазм відповідати на всі мої питання, дискутувати щодо важливих проблем, слухати й аналізувати іноді дуже довгі відповіді на семінарах).

Ціную, що ви на парах

завжди розказували щось таке, чого часто не знайдеш у підручниках).

За моїми відчуттями, певно, найбільший внесок у моє професійне зростання зробили Ви, Наталіє Миколаївно (Наталія Радченко). І не тільки тому, що мали в нас багато пар).

Дякую, що змушували мене багато думати, аналізувати й читати-читати).

Окреме дякую за Вашу підбірку книжок для самостійного опрацювання. З «Інтегральним націоналізмом» Д.Донцова, феноменом малоросійства в працях Є.Маланюка, заповідями А.Шептицького я вперше ознайомилася саме на Ваших парах, а далі вже пішло-поїхало).

Хоч, здається, у мене досі психологічна травма після «На західному фронті без змін», бо, хай і будучи істориком, дуже близько до серця сприймаю будь-які смерті, а тим паче війни).

Дякую Вам! Ви — неймовірна).

Дякую Вам, Ігорю Омеляновичу (Ігор Шніцер) за цікаві лекції з історії Центрально-Східної Європи та за те, що пари завжди були насичені захопливими фактами, аналітикою, останніми новинами політики. Ця інформація точно знадобиться вже найближчим часом)).

Дякую Сергію Ганусу за майже енциклопедичні лекції, багатогранний зріз епох та новаторські підходи у викладанні).

І окреме дякую за бурхливу позакласну діяльність та похід до архіву СБУ на Закарпатті).

Упевнена, що офлайн музейна та екскурсійна практики були б так само бомбезні! Але навіть без них нам є що згадати завдяки Вам).

Дякую нашим археологам — Ігорю Прохненку та Володимирові Мойжесу — за можливість досліджувати матеріальну культуру людей різних періодів, а ще — за безліч нагод для подорожей Україною та Європою).

І звичайно, дякую за практику — не знаю, коли ще випаде нагода побувати у Відні, Братиславі чи навіть у Піштянах).

Дякую Василеві Коцану за цікавий курс із пам'яткознавства та перше знайомство з історичними

спорудами в Ужгороді. А особливо за те, що двері Ужгородського скансену завжди відчинені для студентів. Де, як не тут, можна одягнути справжню бойківську сорочку, якій десятки років?!

Дякую Павлові Леню за введення в «усну історію». Хоч це відносно молода наука, але завдяки Вам, думаю, ми зуміли зрозуміти її ази). І дійсно, як показали роки й опитування, монумент жертвам Голодомору 1932–1933 років ужгородці таки сприйняли).

Дякую за регулярні екскурсії містом та за те, що вчили перекладати радянську спадщину, шукати прихований сенс та помічати непомітне).

Дякую Вам, Василю Васильовичу та Павле Юрійовичу, за насичену етнографічну практику на Мукачівщині та за можливість трішки побути етноГРАФИНЕЮ).

А Павлові Юрійовичу — ще й за проект «Lokalna ramieć na granicy karpackich światów-wzrzesieć 2019» — це був цікавий міжкультурний досвід).

Ще раз sorry, що не все гладко пройшло).

Дякую Павлові Худішу за терплячість на семінарах та за те, що завжди намагалися залучати нас до різних активностей, зокрема разом із Юрієм Славком, — до волонтерства на «Срібний Татос»).

Дякую Іванці Скибі за те, що вчила писати й оформлювати наукові роботи, а також блискуче провела курс із Вишеградської четвірки). Дякую за розуміння та готовність допомогти в будь-який момент).

Дякую Яні Товтин за пізнавальну мандрівку в доісторичні часи та дуууже широку антропологічну періодизацію). До речі, недавно читала BBC News Ukrainian. Знайшли ще один вид людини, тож наша таблицка стане ще більшою)).

Дякую Ярославі Андрусю за неймовірно докладні і пізнавальні виклади історії Античності. Пам'ятаю Ваші слова про те, що кожен історик мусить побувати в Гізі, Римі та Атенах... Що ж, будемо цього прагнути).

Дякую нашій чудовій лекторці з Чехії Петрі Зламаний.

Хоч пар було мало, але ми таки заговорили чеською й навіть почали читати наукові тексти).

Děkuji moc, paní profesorko)) Дякую Нелі Пітрі за пари з німецької мови та життєві розмови).

Дякую Володимирові Феничу за вступ до курсу націоналізму). Дуже допомагає в дискусіях різного штибу. Шкода, що ми так і не продовжили лекції; думаю, могли б багато навчитися...

Дякую Сергію Федаці за дуже глибокий виклад Давньої та Середньовічної історії України, а Віктору Кичері — за висвітлення історії ранньомодерної історії України. Хоч тему Гетьманщини доволі добре вивчають у школі, але Ви й тут знали, чим дивувати, учили давати нові фахові оцінки вже давно відомим подіям.

Дякую також Нелі Жулканич за напевно фантастичні лекції з історії України Новітнього часу. Це були небанальні, мегацікаві та захопливі виклади матеріалу. Складалося враження, що заняття відбувалося за мотивами якогось пригодницького фільму, хоч усе — реальні, історичні події).

І величезна дяка нашій академнаставниці Вікторії Кузьмі — за терплячість, любов і співпереживання).

Дякую, що відкривали для нас мистецький світ Ужгорода, дякую за екскурсії до майстерень художників та запрошення на різні творчі події).

Із Вами не тільки вчили культуру на парах, а й пізнали її практично на заходах).

Дякую, що були з нами у важливий момент вручення дипломів)).

Сподіваюся, із рук зійшло почервоніння після бурхливих оплесків)).

І стократно дякую своєму науковому керівникові Ігорю Ліхтею:

— за консультації щодо моєї наукової роботи;

— за нагоду брати участь у студентських та міжнародних конференціях, публікувати свої роботи у фахових дослідженнях;

— за можливість з'їздити до Прешова та обмінятися досвідом із молодими колегами;

— за бездоганно вичитаний курс історії Середньовіччя (хоч

Африка давалася нам непросто, але ж як дивно було дізнатися, що Ефіопія була імперією!)).

Дякую всім викладачам — Іванові Мандрику, Володимирові Сурніну, Миколі Олашину, Олегу Сліпецькому, Оксані Кичак, Юрію Ісаку — за мудрі настанови та лекції, що зробили (або зроблять) із нас професіоналів).

Дякую також працівникам Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету — Олені Прохненку, Ірині Лопіт, Ользі Шурбор, Анні Смирновій, Аріадні Бровді, Марії Чорній, Оксані Люті, Вікторії Воробець, Наталії Лавришин, пані Мирославі та Світлані Павлівні з абонементу — за сотні виданих книжок та терпіння до моїх постійних затримок). Із Вами в бібліотеці завжди було затишно)).

Дякую своїм одногрупникам — Ванесі Січ, Дімі Магальясу, Маші Мадяр, Катерині Мучичці, Мирославі Попович, Діані Голубець, Крістині Заяць та Вові Сичкуну за класні миті разом).

А Ользі Бурдюх — за тяжку ношу обов'язків заступниці старости та дружбу надовго (але за домашню їжу не дякую).

Якщо відверто, останні півтора року були втрачені зі студентського погляду).

Хоч лекції й читали онлайн, і це, до речі, дуже зручно!

Але ж студентство — не тільки лекції; це той драйв і та свобода, які можливі тільки в університетський час). Це дружба, це розмови в коридорах, це обід в ОДА, це «кафешки» в п'ятницю й багато-багато всього... Але головне, що ми всі живі й можемо лупати свою скелю дали)). Дякую всім за ці 4 роки!

P. S. Дякую моїм неймовірним дівчатам і найкращим подругам — Тетяні Гичці, Марині Лавришинець, Олені Біланій, Мирославі Гарздії — за те, що зробили моє вручення незабутнім).

Дуже вас люблю)).

P. P. S. Мені є ще кому подякувати, але допишу вже ввечері, бо, виявляється, уже ранок).

Галина ГИЧКА, дипломована фахівчиня з центральноєвропейських студій.

У новий навчальний рік — із науковими здобутками,

або Коротко про випуск збірника робіт студентів-істориків

Літо є рубіжним періодом між сесією та наступним курсом, часом підбиття підсумків та наукових результатів. Черговий, уже одинадцятий, випуск збірника студентських робіт ФІТМВ серії «Історія» попри всі перепони, пов'язані з пандемією, таки побачив світ. Упорядником видання «Актуальні питання історії та міжнародних відносин: минуле і сучасність» стала доцентка кафедри модерної історії України та зарубіжних країн Наталія Радченко, рецензентом — Іван Місько, доцент кафедри культури та соціально-гуманітарних дисциплін Закарпатської академії мистецтв, докторант УжНУ.

Першу частину випуску присвячено роботам з історії України. Другокурсник Д.Білець розглядав роль козацтва в Хотинській війні початку XVII століття, магістрант

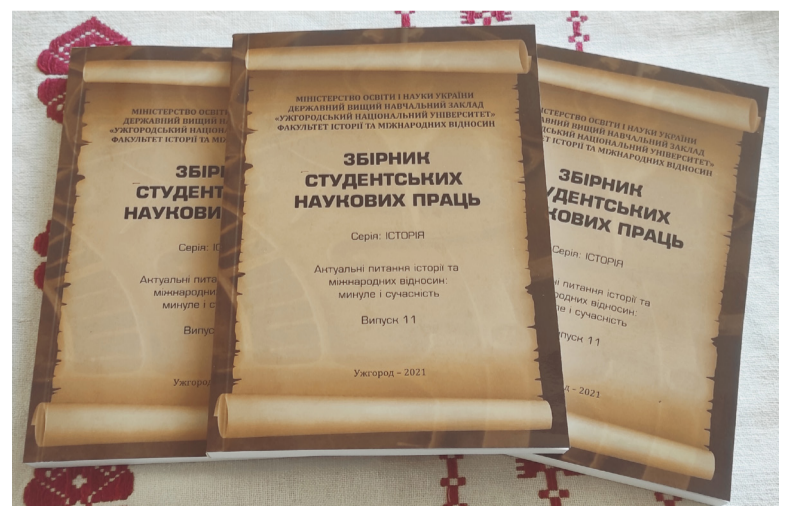
П.Шек — постать скульптора-реаліста українського походження Л.Позена. Події минулого століття, зокрема Варшавську угоду 1920 року, охарактеризувала випускниця бакалаврату А-К.Тужикова, а її однокурсник Д.Магальяс — питання стосовно української діаспори в Канаді. Не обійшлося і без робіт про шлях України до незалежності — Декларацію про державний суверенітет та її роль проаналізувала третьокурсниця Д.Брич.

Наступний розділ сформували роботи з краєзнавства. Дві статті присвячені етнології краю: магістрантка А.Дебель розглянула поховальну обрядовість долини Синевира; Г.Рейтій — вовкулаку як демонологічного персонажа. А.Світлицець досліджував заснування та розвиток села Приборжавське, а дві праці автори Г.Рейтій і

Д.Руснак подали про видатних постатей селищ Чинадієва та Тересви кожна відповідно.

Найбільше статей молоді науковці написали про події світової історії, починаючи з античних часів. Другокурсник С.Микуланінець розглянув перші роки правління Олександра Македонського. Діяльності Карла IV Люксембурга автори присвятили дві роботи, зокрема Г.Гичка окреслила розвиток архітектури Праги за часів його правління, а З.Керчанин — питання про заснування в цьому місті відомого університету, названого в честь згаданої історичної постаті.

Минуле століття знайшло місце в статтях студентів: І.Кроповинської — вона аналізувала причини поділу Польщі в 1939 році, М.Кромпотич — з'ясувала роль взаємин США та Південної Кореї, В.Петровича —

описав події 1961 р. в Берліні, а І.Бабинець — розпад СРСР та його наслідки. Магістрант В.Філей розглядав явище націоналізму в історичному процесі.

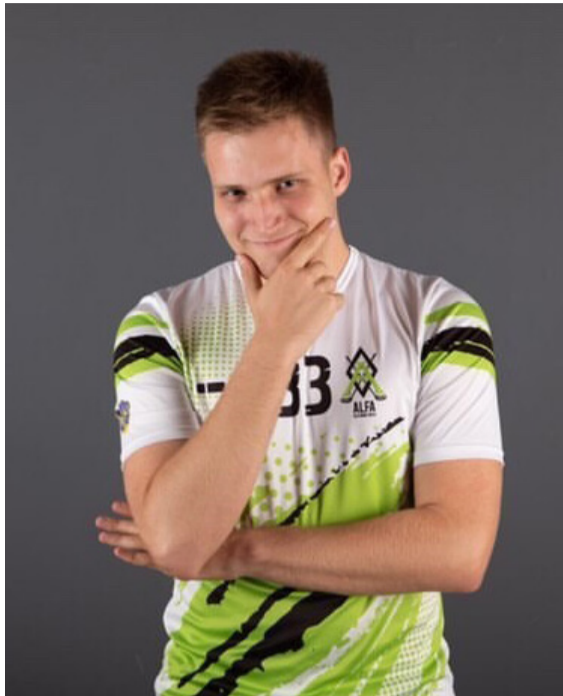
Черговий випуск збірника є продовженням чудової традиції, започаткованої ще в 2007 році

під керівництвом доцентів В.Мельника та І.Скиби. Майже два десятки розвідок молодих дослідників є гідним результатом як для студентів, так і для їхніх наукових керівників.

Михайло РЕКРУТЯК, аспірант УжНУ.

Едвін Шкріба: «...на перший час клюшку отримаєш, м'ячі є в команді, а кросівки знайти та купити не так складно»

Айтішник-книголюб, котрий професійно займається флорболом

«Я ніколи навіть не думав про те, що, можливо, стану спортсменом. Буду серйозно та відповідально ставитися до тренувань. У дитинстві не любив спорт... Але чомусь, як тільки отримував баскетбольний м'яч, відчував себе просто й комфортно, не боявся брати на себе гру. Не боявся, що через мене програють, бо знав: у баскетболі в моєму віці мені немає рівних... Тепер я флорболіст, ця гра подобається, і вже подолав боязливості із м'ячем, відчуваю те ж саме, що й у баскетболі, — упевненість».

Так думав той, хто розвиває навички вже 5-ий рік поспіль та відвідує командні тренування 4 рази на тиждень о 6:00. Такі зізнання висловив в одній із популярних соціальних мереж професійний гравець ужгородської флорбольної команди «Альфа». Едвін Шкріба — цього річного бакалавр факультету інформаційних технологій УжНУ за спеціальністю «Інженерія програмного забезпечення». Вступив до магістратури, також в альма-матер, щоправда на факультет фізичного виховання (спеціальність «Фізична культура та спорт»). Як відбулося становлення спортсмена? Із чим ще поєднає тандем навчання і спорт? Розпитую в інтерв'ю.

— Як видно із соцмереж, спорт у твоєму житті не є коханням із першого погляду.

Чому все ж «не порозумілися» одразу?

— Я любив баскетбол, у мене був талант до цієї гри. Однак коли почав ходити на гурток, розчарувався в тому, як тренують. А ще не бачив ніякого розвитку. Тому вийшов із гри в прямому й переносному значеннях. Ходив просто до залу. Друг пів року запрошував на флорбол. Усе ж спробував. Зрозумів: є розвиток, доволі багато турнірів, поїздок, оточують реально круті люди. Ця гра стає дедалі популярнішою, тому побачив сенс реалізуватися в ній. Ще люблю волейбол. Футбол, у якому завжди стояв на воротах, також до вподоби. Узагалі до душі будь-який вид спорту, де є рухова активність. Також паралельно планую ходити на плавання.

— Що ж «заманило» саме у флорбол?

— Динамічність (за лічені секунди гра здатна змінитися в інший бік), а втратити свою перевагу можна лише через роздуми на полі, що будеш їсти після тренування. Швидкість. Тут усе доволі легко. М'яч розвиває швидкість до 100 кілометрів за годину (рекорд — 211), тому його контроль і бачення поля стають «маст хев». Звичайно, командність. Граємо 5х5, тому кожна помилка — те ж, коли шестерні крутяться й одна з них дає збій. Кожен може зрозуміти результат, і навпаки, кожне швидке

рішення може розвинути атаку, тоді вся команда почне діяти оперативніше.

— Що найбільше подобається або ні у виді спорту, якому віддаєш сили й час сповна?

— Можливо, поки що на першому місці буде фінансова складова. Доводиться самостійно платити за кожен виїзд. Певною мірою це додає цінності тому, чим займаєшся. А так люблю флорбол за друзів, із якими познайомився в команді, і тепер ми завжди разом проводимо час. Ще — відданість тренера. Він має величезний досвід. Знає, як із нас зробити професійних спортсменів, хоч нам не платять, для нас то — хобі. Про що говорити, коли тренування починаються о 6:00, і всі ПРИХОДЯТЬ!

— То, мабуть, легко знаходиш спільну мову з учасниками команди?

— Звісно, тепер така ситуація, що більшість гравців — юніори (15–18 років). Є один «дід», йому 24, а загалом декілька гравців віком 18–22. Нині починаємо активно шукати флорболістів, аби підвищувати конкуренцію.

— Спорт для тебе — відпочинок?

— Звичайно, я насолоджуюся процесом. Особливо коли є робота, то це сприятливий час, щоб перезавантажитися.

— Чи вбачаєш у тренуваннях ще якусь мету?

— На флорбол прийшов, аби скинути зайву вагу. Думав,

як тільки цього досягну, то перестану ходити. Однак справа переросла в щось більше, або, можливо, ще не настільки схуднув, як планував, хтосьна :).

— Що для тебе є вершиною досягнення в спортивній любові (флорболі)?

— Розуміння, що на полі й поза ним ми як гравці залишаємось однією командою. Не важливо, чи програли через якийсь «затуп» спортсмена, або через неухважність голкіпера. Ніхто не буде нікого звинувачувати, тому що ми — колектив. Вершина — перемога проти сильнішого суперника, здобуття кубків, виграш у регулярному Чемпіонаті України.

— Можливо, пам'ятаєш найяскравішу гру?

— Важко виокремити одну. Можливо, це гра проти «Лемберга 2» (фаворита нашої ліги), де ми в регулярному чемпіонаті за рахунку 0:5 чи 1:5 здобули нічию (6:6) на останній секунді матчу.

— На кого рівняєшся зі спортсменів?

— 100 % це — Майкл Джордон, Кобі Брайант та Стефан Каррі. Вони — баскетболісти, і всіх об'єднує спільна риса — завжди працювали в поті чола, щоб досягти результатів. Багато тренувалися, терпіли болі, дуже й дуже багато від чого відмовлялись.

— Як устигаєш і на тренування о 6:00 сходити, і фак опанувати?

— Моментам поєднувати було складно. Один із них стався місяць тому, коли мене запросили на перегляд до збірної України, мав їхати до Южного (там же збори). У тих числах мав захист бакалаврської роботи. Ще за 2 тижні до згаданих тренувань ходив до університету на свій факультет, щоб вирішити це питання, і мені сказали: можливо, тільки якщо я піду складати в перший день. Початок зборів — 23 числа в Южному, а потяг о 20:55. Захист робіт — 22 числа десь в обід. Домовився з однокурсниками, аби мене пропустили, тому склав десь шостим, і вже після захисту з вільною душею вирушив на збори.

— Які позиції найкраще характеризують флорбол для людини, котра почула про нього вперше.

— Флорбол — хокей, у залі, із клюшками, пластмасовим м'ячем та в кросівках. Доволі легко розпочати ним займатися, тому що на перший час клюшку отримаєш, м'ячі є в команді, а кросівки знайти й купити не так складно. Завжди так пояснюю, коли хтось запитує, чим займаюсь.

А щодо позицій... Зазвичай, проймає гордість, що ти граєш за цю команду, радість від того, що спітнів і зараз буде холодний душ. Ще відчуваю ейфорію, коли віддаю точний голевий пас; і насолоду, коли забиваю гол та розумію: зараз будуть «хендшейки», власного виробництва «селебрейшенси» (наша команда «Альфа» у цьому плані профі — кожен гол святкуємо, як баскетболісти після «брейк анксл»).

— А що є поза флорболом?

— У мене доволі багато хобі. Основне з них, звичайно, — спорт. А ще люблю читати книжки. Якщо це якісь навчальні, то сидітиму із записником та ручкою. Якщо фантастика — щось жуватиму й насолоджуватимуся зануренням у різні магичні світи, роздумуватиму над сюжетними подіями.

Р. S. Якщо ви давно хотіли розпочати займатися флорболом, але не знали, з чого розпочати, гайда купувати кросівки й кинути звістку Едвіну Шкрібі ([instagram.com/edvin_shkriba?utm_medium=copy_link](https://www.instagram.com/edvin_shkriba?utm_medium=copy_link)). На вас уже чекають!

Тетяна ЛЕСЮК,
«Погляд».

АНЕКДОТИ

Прийдеш до столаря — кругом тирса валяється, до перукаря — волосся... А прийдеш до банку — грошей не видно. Ще й ручка прив'язана!

— Скажіть, а для чого вам парасолька?

— Як для чого?.. А раптом дощ піде!?

— Гм... Я вперше бачу людину, котра боїться дощу в приміщенні.

— А я й не боюся. У мене ж є парасолька.

— Дівчино, а що ви робите в суботу ввечері?

— Зателефонуйте в неділю — розповім.

— Василю, як можна всю зарплату прогуляти за один день?!

— Бери гроші! Ходімо! Покажу!

— Іро, скажи, будь ласка, де моя вечера?

— У книзі рецептів, сторінка 14!

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Читайте «Погляд» на сайті Ужгородського національного університету за покликанням: www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-poglyad/issues. А з найважливішими матеріалами номера ознайомлюйтеся на сторінці газети в соціальній мережі «Фейсбук»: www.facebook.com/uzhnu.poglyad.

КРАЩИЙ МАТЕРІАЛ

Кращим матеріалом «Погляду» в #7 (248) редакція визнала публікацію «Із Закарпаттям у серці навзажди...» Ганни Боршан.

Найрейтинговіший матеріал за кількістю переглядів у фейсбуку — «Надзвичайний Іван Маріонда...» Мирослави Гараздій.

Вітаємо авторок!

ПОГЛЯД

Орган вченої ради Ужгородського національного університету. Замовлення № 1518. Ціна — безкоштовно. Виходить щомісяця. Номер підписано до друку 24.08.21. Засновник і видавець — ДВНЗ «Ужгородський національний університет». 88003, м. Ужгород, вул. Підгірна, 46. Номер надруковано у видавництві «А-Прінт»; 46010, м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. Тел.: (352) 52-27-37, 067-350-17-94. Наклад — 1000 примірників. Формат А 3, 2 ум. друк. арк. Реєстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008. Відповідальність за зміст публікацій покладається на авторів. Відповідальна за випуск номера: М.Б.Гараздій.

Головний редактор:
В.Ю.ТАРАСЮК.

Художній редактор, кореспондент:
Т.М.ЛЕСЮК.

Коректор:
М.Б.ГАРАЗДІЙ.

Адреса редакції: 88016, м. Ужгород,
вул. Університетська, 14 (ауд. 424).

Поштова скринька:
poglyad@uzhnu.edu.ua

Телефон редакції:
067-880-85-71.